پرونده «جام جم» برای ویژ

عرض ارادت زائ

زینب علیپور طهرانی
گروه رسانه

یکی از بزرگ‌ترین اجتماعات مسالمت‌آمیز جهان، پیاده‌روی اربعین است که از سال‌های دور به بزرگ‌ترین پیاده‌روی و گردهمایی عمومی سالانه در جهان تبدیل شده است. در این گردهمایی، عاشقان حسینی قدم در راه عشق می‌گذارند و با هر گامی که برمی‌دارند، قلب خود را با کربلا و شهدایش گره می‌زنند. اما در این میان عده‌ای هم هستند که به هر دلیلی، امکان این سفر عاشقانه را ندارند و از دور به آقای‌شان سلام می‌کنند و ارادت‌شان را به ایشان نشان می‌دهند. رسانه‌ملی برای این افراد هم برنامه‌هایی دارد. ازجمله برنامه «طریق» که با نگاهی نو و متفاوت با موضوع پیاده‌روی اربعین تولید شده و مهمان‌های ویژه‌ای در این برنامه حضور پیدا می‌کنند. این مهمان‌ها افرادی هستند که امام حسین(ع) در زندگی آنها تاثیر مستقیمی داشته و مسیر زندگی‌شان تغییر کرده است. چهره‌های شناخته‌شده مردمی، مسئولان و ... مهمانان این برنامه را شامل می‌شوند. این برنامه هرشب ساعت ۲۰ از شبکه یک پخش می‌شود و تا اربعین ادامه خواهد داشت. در دو شب آخر که منتهی به اربعین است، ویژه‌برنامه‌ای هم برای جاماندگان اربعین روی آنتن خواهد رفت. ناگفته نماند که این برنامه دکور خاصی دارد که مسیر پیاده‌روی کربلا را برای مخاطبان تداعی می‌کند. جام‌جم با محمدحسین سعادتی تهیه‌کننده، حسین نیرومند کارگردان، مجید یراق‌بافان مجری، رضا الهی جانشین تهیه‌کننده و احمد ناصری برنامه‌ریز این برنامه گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید.

محمدحسین سعادتی، تهیه کننده برنامه طریق در گفت‌وگو با جام‌جم درباره شکل‌گیری برنامه وایده اصلی آن توضیح می‌دهد: ما بعد از این‌که فصل اول «قهرمان» را ساختیم، به این فکر افتادیم که ویژه‌برنامه مناسبتی برای امام حسین(ع) تولید کنیم. از آنجایی که فینال قهرمان به ماه محرم نزدیک بود، نشد کاری بسازیم. بنابراین خیلی دنبال این بودیم یک کار متفاوت برای اربعین تولید کنیم. بالطف امام حسین(ع) توانستیم این برنامه را با یک هفته فاصله از پخش ضبط کنیم.

روایت داستان‌های اربعینی

وی درباره ویژگی های برنامه که باعث شد مورد توجه مخاطبان قرار بگیرد، می‌گوید: «طریق» ویژه‌برنامه‌ای است که برای اربعین ساخته شده و تابه‌حال چنین برنامه‌ای برای چنین مناسبتی ساخته نشده بود. معمولا برنامه‌هایی که برای اربعین ساخته می‌شد، بدین شکل بود که مجری مقابل ویدئووال می‌نشست و با مهمان‌ها درخصوص اربعین گفت‌وگو می‌کرد یا یک سری از مجری‌ها در طریق قرار می‌گرفتند و به صورت زنده برنامه را از آنجا اجرا کرده، پوشش تصویری می‌دادند.

وی ادامه می‌دهد: در برنامه طریق به داستان زندگی آدم‌هایی پرداخته‌ایم که اربعین و امام حسین(ع) توانست آنها را عوض کرده و تغییر و تحولی در آنها ایجاد کند. به همین دلیل جذابیت داستانی را با روایت‌مان تلفیق کردیم و از این رو برنامه صرفا حول محور اربعین می‌چرخد البته باتوجه به داستان اشخاصی که وارد برنامه می‌شوند.

وی همچنین می‌افزاید: ما در پرده اول آدمی را می‌بینیم که زندگی متفاوت از آنچه که در حال حاضر هست، داشته و بعد در پرده دوم می‌بینیم که زندگی‌اش چطور دستخوش تغییرات شده است. به نوعی حلقه اتصال زندگی او با اربعین است و همین نکته باعث جذابیت برنامه برای مخاطبان می‌شود. علاوه‌بر آن، دکور بزرگی داریم که در آن استودیو زده‌ایم و آن هم برای مخاطبان جذابیت دارد. ما در این دکور ستون‌هایی ساخته‌ایم به طول ۵۰ متر و با عمق زیاد دکور زده‌ایم. با این حال اگر برنامه مورد توجه قرار گرفته، فکر می‌کنم به خاطر نگاه اهل بیت(ع) است.

وی در پاسخ به این سؤال که نحوه گزینش مهمان‌ها چگونه است و چطور این سوژه‌ها را پیدا می‌کنند هم می‌گوید: افرادی که در برنامه طریق حضور پیدا کردند، داستان‌هایی حول اربعین داشتند. حال یکی مثل علی دیسکو که الان به او می‌گویند علی حسینی، اربعین در زندگی‌اش تغییر ایجاد کرده و تا این حد با امام حسین(ع) زندگی‌اش عجین شده است و دیگری مثل دکتر علی آقامحمدی که امسال ۲۰ هزار نفر که وضعیت مالی خوبی نداشتند را اربعین به کربلا فرستاده است. یعنی افرادی وارد این برنامه شده‌اند که با اربعین به نوعی مرتبط هستند. یا سردار حسن‌زاده که رئیس ستاد جاماندگان اربعین است و شب اربعین مهمان برنامه می‌شود. موضوع دو قسمت پایانی هم درباره جاماندگان اربعین است.

سعادتی همچنین در بخش دیگری از این گفت‌وگو عنوان می‌کند: ما یک تیم مستندساز و آیتم‌ساز در عراق مستقر کردیم که شش نفر هستند؛ آنجا تصاویر را ضبط می‌کنند و برای برنامه می‌فرستند.

این تهیه‌کننده درباره انتخاب یراق بافان به عنوان میزبان برنامه هم بیان می‌کند: ما برای انتخاب مجری صحبت‌هایی با برخی مجریان داشتیم. اما متوجه شدیم حس برنامه ما با آقای یراق بافان نزدیک‌تر است و ایشان برای دیدنی‌تر شدن برنامه خیلی توانست به ما کمک کند. خوشبختانه این اتفاق افتاد و حضور ایشان کمک بسیاری برای دیده شدن برنامه بود.

وی درباره تحت تاثیر قرار گرفتن برخی مهمان‌ها و گریستن آنها در برنامه هم می‌گوید: در بین عوامل پشت دوربین افرادی بودند که از آن حال و هوا و اتمسفری که وجود داشت، دل‌هایشان راهی کربلا می‌شد. درست مثل مهمانی که گریه می‌کرد و روضه می‌خواند، بچه‌های ما هم تحت تاثیر قرار می‌گرفتند. چون واقعیت این است همه دوستانی که در آن جمع حضور داشتند، علاقه‌مند بودند هر چه زودتر بتوانند کربلا بروند. چون در «طریق» کمی شبیه‌سازی هم کرده‌ایم، حال و هوای دل‌های بچه‌ها خیلی متفاوت بود و خیلی‌ها دوست داشتند ضبط برنامه زودتر تمام شود و به زیارت کربلا بروند.

وی در پاسخ به این سؤال که چقدر فضای برنامه اجازه می‌دهد مهمان‌ها راحت درباره زندگی و عقایدشان صحبت کنند، به خصوص درباره تغییر و تحولی که در زندگی برایشان پیش می‌آید. مثل مرد جوانی که در برنامه گفت من به امام حسین در ابتدا علاقه‌ای نداشتم هم بیان می‌کند: می‌توانم بگویم ما فضای برنامه را کاملا باز می‌گذاشتیم تا مهمان‌ها خیلی راحت حرف‌های‌شان را بزنند. اگر دقت کرده باشید آقای یراق‌بافان هم اجرای متفاوتی به نسبت سایر برنامه‌ها دارد و خیلی راحت‌تر و صمیمانه‌تر با مهمان‌ها صحبت می‌کرد. به این دلیل که سعی می‌کردیم برنامه بیشتر باب میل جوانترها باشد.

سعادتی درباره طراحی دکور برنامه و همچنین طراحی عمودها و عکس‌های شهدای بالای عمودها توضیح می‌دهد: دکور برنامه عمق زیادی دارد و طول آن ۵۰ متر است. تک تک عمودها را هم ساخته‌ایم و عکس شهدای مدافع حرم ایرانی را در سمت راست زده‌ایم و پایین آن هم سلام‌های ناحیه مقدسه از زبان امام زمان(عج) را به زبان فارسی گذاشته‌ایم. سمت چپ هم عکس شهدای حشد الشعبی را قرار داده‌ایم. پایین آنها هم سلام امام زمان(عج) به زبان عربی گذاشتیم. عمودها هم از شماره ۱۴۵۲ شروع می‌شود که عمودی است که به حرم حضرت عباس(ع) منتهی می‌شود و به سمت عقبه می‌آییم. یک سری موکب هم در سمت چپ و راست دکور داریم تا حال و هوای اربعین را برای مخاطب تداعی کند. حتی برای مهمانی که وارد برنامه می‌شد هم بلندگوهایی طراحی کرده‌ایم که صدای اتمسفر طریق مشایه را برای‌شان تداعی می‌کرد. بنابراین حال و هوای خوبی ایجاد می‌شد و آن را متفاوت از برنامه‌های دیگر می‌کرد.

وی در پایان هم می‌گوید: استقبال از برنامه بیش از آن چیزی بود که فکر می‌کردیم. ما برنامه پرمخاطب «قهرمان» را گذرانده بودیم و فکر نمی‌کردیم از یک برنامه معارفی با سبک اربعین تا این حد استقبال شود. من فکر می‌کنم چون برنامه، امام حسینی است و در آن از امام حسین(ع) صحبت می‌شود، به دل مردم نشسته است.

برداشت آزاد از طریق مشایه

حسین نیرومند، کارگردانی طریق را برعهده دارد. وی درباره ویژگی های طریق که آن را متمایز از برنامه‌های دیگر می‌کند، به جام جم می‌گوید: این برنامه برای همه ما برکت و روزی داشت و از طرفی ما هم خودمان را مدیون اهل بیت می‌دانیم. بنابراین به این سبک کار علاقه داشتم و فکر می‌کنم این علاقه در بین همه اعضای تیم بود. از این رو وقتی پیشنهاد ساخت این برنامه مطرح شد، همه استقبال کردیم.

نیرومند ادامه می‌دهد: شبکه برای این برنامه سه محور در نظر داشت. یکی از این محورها رفاقت‌هایی بود که به واسطه زیارت اربعین بین ایرانی‌ها و عراقی‌ها و کشورهای دیگر شکل گرفته است. نکته بعد کسانی که نذر خاصی دارند و از یک نفر تا چند نفر را به زیارت کربلا در اربعین می‌فرستند یا موکب خاصی در آنجا دارند و خدمات خاصی را مخلصانه ارائه می‌کنند. اینها محورهای اصلی این برنامه بود.

وی درباره نگاه سازندگان برنامه به اربعین و انتخاب سوژه‌ها هم توضیح می‌دهد: ما دو تیم سوژه‌یاب داشتیم که کاروان‌ها و موکب‌ها را رصد می‌کردند و عده‌ای هم بودند که به‌واسطه اربعین با دوستان عراقی رفت‌وآمد داشتند. بنابراین تیم تحقیق و سوژه‌یاب قوی داشتیم و در این مسیر با افراد و اتفاقات جالبی روبه‌رو شدیم.

نیرومند همچنین درباره تاثیرگذاری این داستان‌ها و روایت‌ها در جامعه و به خصوص روی مخاطبان جوان هم عنوان می‌کند: در این برنامه سعی کردیم هدف‌مان همین باشد. ضمن این‌که هدف‌مان تاثیرگذاری روی این قشر خاکستری از جامعه بود که عشق به امام حسین(ع) در دل‌شان هست، اما به هر دلیلی نتوانسته‌اند به این سمت قدم بردارند ولی آشنا شده‌اند و دیده‌اند. مثل راهپیمایی عظیمی که برای اربعین راه می‌افتد و اتفاق غیرقابل‌انکاری است. همچنین عشق به اهل‌بیت و همدلی و همراه‌بودن در این راهپیمایی احساس می‌شود. ما خیلی سعی کردیم این یکدلی و همراهی و معرفت را نشان دهیم و برنامه به سمت حزن و اندوه نرود و زیبایی‌های اربعین را به تصویر بکشیم.

وی در بخش دیگری از این گفت‌وگو عنوان می‌کند: آیتمی در برنامه به‌نام «روایت طریق» داریم که با صدا و نگارش حامد عسکری پخش می‌شود و داستان یک نوجوان را روایت می‌کند که برای اولین بار با این راهپیمایی آشنا می‌شود و در این راه قدم می‌گذارد و سفر می‌کند. یک جاهایی هم خیلی از این همدلی و خدمت‌رسانی عراقی‌ها به زائران تاثیر می‌گیرد و در کل روایت جالبی است و اتفاقا مورد توجه مخاطبان هم قرار گرفته است.

این کارگردان همچنین درباره دکور برنامه می‌افزاید: سعی کردیم در دکور هم فضای این پیاده‌روی را به مخاطب القا کنیم و برداشتی آزاد از همان طریق مشایه باشد. حتی در دکور یک سری موکب زدیم و وسایل پذیرایی را به‌عنوان آکسسوار طراحی کردیم تا مخاطب احساس کند در این مسیر قرار گرفته است.

وی در پایان می‌گوید: جالب است بدانید من وقتی این برنامه را می‌بینم، مشتاق‌تر می‌شوم که زودتر به زیارت اربعین بروم. یکی از اهداف ما همین مسأله بود که این حس برای مخاطبان ایجاد شود.

زاویه

برقراری ارتباط نوجوانان با «طریق»

ناصری درباره تاثیر برنامه روی جامعه و مخاطبان جوان هم توضیح می‌دهد: من در فضای مجازی فیدبکی‌های زیادی گرفتم. با بچه‌های موسیقی هم در ارتباط هستم و در کل متوجه شدم که برنامه با استقبال خوبی روبه‌رو شده است.

وی با ذکر مثالی در این باره عنوان می‌کند: خاطرم هست یک دختر نوجوان که چندان رویکرد مذهبی نداشت، با برنامه علی دیسکو خیلی ارتباط برقرار کرد و پرسید باز هم از این سوژه‌ها در برنامه دارید که نگاه کنم؟ یعنی تا این حد برنامه توانسته تأثیرگذار باشد و مردم هم این داستان‌ها را پیگیری می‌کنند. از این دست مخاطبان زیاد داشتیم که توانستند با برنامه و مهمان‌ها ارتباط برقرار کنند.

قاب

شگفتی‌های طریق

در برخی قسمت‌های «طریق»، مهمانان برنامه با شگفتی‌هایی روبه‌رو می‌شوند. یکی از قسمت‌های برنامه که به‌تازگی روی آنتن رفت، همراه با غافلگیری مهمانان برنامه با سفر به کربلا بود که لحظات احساسی ویژه‌ای را برای مخاطبان طریق و همچنین مهمانان برنامه رقم زد.

کیوآرکد را اسکن کنید

پنجره

«دلدادگان حسینی» روی آنتن

در آستانه اربعین سید و سالار شهیدان اباعبدا... الحسین(ع) ویژه‌برنامه دلدادگان حسینی با محوریت پیاده‌روی دلدادگان و جاماندگان حسینی(ع) هر روز در سه بخش از شبکه پنج روانه آنتن می‌شود.

این برنامه با حضور کارشناسان مختلف به نکات مختلف پیرامون پیاده‌روی خانوادگی جاماندگان اربعین که مانند سال‌های پیشین روز اربعین ساعت ۶ صبح از میدان امام حسین(ع) تا حرم حضرت شاه عبدالعظیم الحسنی(ع) برگزار می‌شود، می‌پردازد. دلدادگان حسینی میزبان کارشناسان و مهمانان مختلف از مسئولان ستاد حمل و نقل عمومی، راهور، اورژانس، هلال احمر و ... است. این ویژه‌برنامه در روز اربعین علاوه بر ارتباط مستقیم با حرم اباعبدا...(ع) و گزارش از مراسم پیاده‌روی دلدادگان حسینی به قرائت زیارت اربعین از کربلای معلی توسط ذاکران اهل‌بیت(ع) حاج سعید حدادیان، حاج احمد نیکبختیان و ... همچنین از حرم عبدالعظیم الحسنی(ع) با نوای حاج محمدرضا غلامرضازاده و ... خواهد پرداخت. دلدادگان حسینی کاری است از گروه معارف به تهیه‌کنندگی محسن بالارو اجرای سید رضا نواب که از شنبه تا چهارشنبه (۱۱ تا ۱۵ شهریور) در ساعات ۹ و ۱۲،۴۵ و ۱۵ دقیقه و ۱۵ در جدول پخش قرار دارد.

سیما

«سرسفره خدا» همراه اربعین

برنامه «سر سفره خدا» برای سومین سال متوالی در پیاده‌روی اربعین همراه کودکان است. برنامه سر سفره خدا با حضور احسان مهدی‌وحامدمدرس، روایت‌مستندگونه‌ای را از پیاده‌روی اربعین دارد. این برنامه امسال به‌صورت ضبطی و از دل راهپیمایی اربعین تصویر شده است. نکته شاخص این فصل، حضور دو شخصیت جدید است؛ یک دختربچه عراقی به نام ریحانه و آزاده آل ایوب. این برنامه به تهیه‌کنندگی علی خواجه هر روز ساعت ۱۷ و ۳۰ دقیقه از شبکه نهال پخش می‌شود. تکرار این برنامه ساعت ۲۱ روی آنتن می‌رود. سر سفره خدا چندسالی است با مخاطبان شبکه کودک ارتباط خوبی برقرار کرده، ماه رمضان امسال هم با محاطبان همراه بود و معمولا در نظرسنجی‌ها جزو برنامه‌های پرمخاطب سیما در ایام خاص می‌شود. این روزها سر سفره خدا با کودکان در پیاده‌روی اربعین همراه شده است تا این جوشش مردمی را با روایت مستند اما به زبان کودکان به تصویر بکشد و عشاقان کم‌سن و سال امام حسین(ع) را با این حرکت عظیم آشنا و مانوس کند.